

Pientä kivaa kehyksellä kutoen!

Kudontakehys on oiva apuväline pienten ja kevyiden kudonnaisten kutomiseen. Kudontakehysen käytössä sinulla on vain työn koko ja mielikuvitus rajana!

KUDONTATYÖN SUUNNITTELU

Kudontatyötä suunnitellessasi pohdi seuraavia asioita: mikä on työn koko, käyttötarkoitus, materiaalit, värit, sidos, pintarakenne, kiinnittimien tarve, jne...

TYÖN KOKO

- kudontakehyksellä voit kutoa max. 28 cm x 54 cm kokoisen kappaleen kerrallaan
- suurempia töitä voit kutoa yhdistämällä erikseen kudottuja kappaleita toisiinsa (esim. laukku + kansi + hihna)

TYÖN KAAVOITUS

- ks. malleja: [Kudontatyön kaavoitusesimerkkejä](#)
- jos kudot kangasta esimerkiksi penaalia varten, lisää työn mittoihin tarvittavat saumanvarat ja/tai käännevarat, tms.

TYÖN KÄYTTÖTARKOITUS

- vaikuttaa mm. kudontamateriaalien valintaan

MATERIAALIT

- kehyskudontaan soveltuvat lähes kaikki materiaalit kuin kudontaan isoilla kangaspuillakin esim. puuvillalangat, samettilanka, poppanakuteet..)

- jos haluat ommella kudotusta kankaastasi jotakin (esim. penaalin), valitse kuteiksi ohuita ja ei-jäykkiä materiaaleja
- Huom. Kehyskudonnassa kannattaa käyttää loimena ainoastaan joustamatonta lankaa (esim. kalalankaa)

VÄRIT

- kudontatyöhön saa helposti ilmettä kutomalla kankaaseen erilevyisiä raitoja – ks. [Esimerkkejä erilaisista raitamalleista](#)
- lähivärit, vastavärit, mielivärit, syksyn värit, jne. – muista väriympyrä!

SIDOS = tapa, jolla loimi- ja kudelangat sitoutuvat toisiinsa kankaassa

- kehyskudonnassa viriöpuuta kääntämällä valmistettavia mahdollisia sidoksia: PALTTINA-sidosta saat vaihtamalla viriötä aina heitettyäsi yhden kerroksen kudetta viriöön
Ks punomo.npn.fi/kategoria/tekniikat/kudonta/sidokset
PANAMA-sidos syntyy heittämällä kaksi kerrosta kudetta joka viriöön

PINTARAKENNE

- erilaisia pintarakenteita työhösi saat vaihtelemalla erilaisia kudemateriaaleja aina välillä (raitoja, tms.)
- lisäksi saat työhösi erilaisia pintoja mm. helmipoiminnalla, ryijyteknikalla...
Ks. punomo.npn.fi/kategoria/tekniikat/kudonta » kudontakehys

HALUATKO TYÖSI REUNOIHIN HAPSUJA VAI ET?

- jätä tarpeeksi hapsuvaraa (väh. 10 cm molempiin päihin) Ks. päättely

TULEEKO TYÖHÖSI KIINNITTIMIÄ?

- tarranauhaa, vetoketju, painonapit, tms?

LOIMEN LAITTAMINEN KEHYKSEEN (Ohje Tuula-kudontakehykselle)

- 1 = TAKAPUU + SIIPIMUTTERI
2 = SIVUPUU
3 = ETUPUU
4 = VIRIÖPUU

ALKUVALMISTELUT:

- Aseta kudontakehys eteesi pöydälle niin, että kehyksen etupuu on itseäsi lähimpänä
- Aseta viriöpuu kehyksen päälle keskivaiheille niin, että sen urat osoittavat pöytää vasten.
- Kiinnitä viriöpuu kehyksen sivupuihin kumilenkkien (2 kpl) avulla
- Avaa takapuun siipimutterit ja käännä takapuun urat osoittamaan itsestäsi pois päin. Kiristä siipimutterit.
- Peitä ylimääräiset takapuun urat maalarinteipillä
-> jätä vain ne urat avoimiksi, minkä levyinen työsi haluat olevan valmiina.

LOIMEN KIERTÄMINEN KEHYKSEEN:

- Teippaa loimilangan alkupää etupuun alapuolelle loimen alkamiskohtaan
- Kierrä loimilanka MAHDOLLISIMMAN TASAKIREÄLLE kehyksen ympärille NIIN, ETTÄ JOKAISISSA TAKAPUUN URASSA ON 1 LANKA.
VINKKI: Kaveri voi auttaa pitämällä kudontakehystä pöydän reunalla
- Kun olet kiertänyt loimen yhden kerran kaikkiin takapuun uriin, palaa loimilangan kanssa samaa reittiä takaisin eli KIERRÄ LOIMILANKAA 2. KERROS EDELLISEN KERROKSEN PÄÄLLE mahdollisimman tasakireälle
-> LOIMI ON VALMIS, KUN JOKAISISSA TAKAPUUN URASSA ON 2 LOIMILANKAA
-> Katkaise kerältä tuleva loimilanka. Irrota loimilangan alkupää kehyksen etupuusta ja solmi loimilangan alku- ja loppupäät toisiinsa kehyksen alapuolella
- Irrota kehyksestä viriöpuuta paikallaan pitäneet kumilenkit

LOIMEN KIRISTÄMINEN KUTOMISTA VARTEN:

- Käännä viriöpuu niin, että siinä olevat urat osoittavat kattoa kohti
- Nostelee takapuulta tulevat loimilangat JÄRJESTYKSESSÄ viriöpuun uriin niin, että joka toinen lanka tulee matalaan ja joka toinen lanka korkeammalla olevaan uraan. (ylös, alas, ylös, alas, jne..)
- KIRISTÄ LOIMI KAVERIN KANSSA: avaa takapuun siipimutterit ja pidä kehystä paikoillaan samalla kun kaveri vetää takapuuta tasaisesti kehyksestä pois päin. Kiristä siipimutterit.

TASOITUSLANGAN PUJOTTELEMINEN LOIMEN ALKUUN:

- Pujota loimeen tasoituslanka (esim. paksuhkoa puuvillalankaa) kehyksen etupuun lähelle:
 - pujota lanka aina nousussa, eli korkeammalla, olevan loimilangan päältä ja laskussa, eli alempana olevan loimilangan alta
 - loimi tasoittuu alkupäässä samalle tasolle
- teippaa tasoituslangan päät kehyksen sivupuihin maalarinteipillä

Kutominnen voi alkaa!

KUTOMINEN: (Ohje Tuula-kudontakehyselle)

ALKUVALMISTELUT:

- Kieputa jätekudetta kudelaстан ympärille (ks. työvälineet)
- Kieputa myös varsinaisia kuteita kudelaстан ympärille

Kehyksellä kutoessa käytössäsi on kaksi viriötä: viriötä vaihdetaan kääntämällä viriöpuuta eri asentoon (ks. palttina- ja panama-sidos). Ks. [Vinkkejä kehyksellä kutojalle](#)

Huom. Kudo aina työn alkuun ja loppuun n. 2-3 cm erillisellä jätekuteella, joka puretaan pois työtä päätellessä

- jätekude tasoittaa loimen ennen varsinaisen työn aloittamista
– jätekude estää työtä purkaantumasta kehyksestä pois otettaessa
- Avaa ensimmäinen viriö kääntämällä viriöpuuta jompaan kumpaan asentoon

- Pujottele tasoituslanka ensimmäiseen viriöön ja teippaa sen päät kiinni sivupuihin (ks. Loimen laittaminen kehykseen)
- Seuraavaksi kudo työn alkuun n. 2-3 cm jätekuteella, joka puretaan pois työtä päätellessä (jätekudetta ei tarvitse päätellä)
- Heitä varsinainen kude viriöön, jätä työn reunaan n. 7 cm aloituslanganpäättä; päättele aloituslanganpää samantien kiertämällä se reunimmaisen loimilangan ympäri ja pujottelemalla se samaan viriöön kuin varsinainen kudekin

- Vaihda viriö kääntämällä viriöpuu toiseen asentoon
- Paina äsken heittämäsi kudetta lastalla itseäsi kohti
- Kankaasta tulee siistiä ja tiiviistä!

1. Heitä kude viriöön
2. Jätä kude aina samalla tavalla kaarelle, jotta työ ei ala kapenemaan

3. Vaihda viriö kääntämällä viriöpuu toiseen asentoon
4. Paina äsken heittämäsi kudetta lastalla itseäsi kohti
Jatka kutomista toistamalla vaiheita 1. – 4.

KUTEEN JATKAMINEN TYÖN KESKELLÄ:

Jos kude loppuu kesken kutomisen, voit jatkaa sitä laittamalla vanhaa ja uutta kudetta samassa viriössä päällekkäin n. 5 – 7 cm:n verran

VÄRIN VAIHTAMINEN: (Ks. [Esimerkkejä erilaisista raitamalleista](#))

Jätä varsinainen kude jompaan kumpaan työn reunaan; heitä uusi väri seuraavaan viriöön työn toisesta reunasta ja päättele sen aloituslanganpää kuten kudonnan aloittaessasi (ks. ohje)

KUN TYÖ ON VALMIS:

Kudo työn loppuun 2-3 cm jätekuteella.

PÄÄTTELY

OTA KUDONTATYÖSI POIS KEHYKSESTÄ: Katkaise loimilangat saksien avulla niin, että työn molempiin päihin jää vähintään 10 cm solmiamisvaraa

Huom. Ennen varsinaista päättelyä kudontatyön päihin tehdään aina kankurin- eli merimiessolmut 4-6 loimilangalla, vasta sitten tehdään varsinainen työn päättely!

KANKURINSOLMUJEN TEKEMINEN

- Teippaa työsi toisesta päästään pöydän reunaan

- Yksi kankurinsolmu tehdään aina 4-6 loimilangalla
Ks. [Kankurinsolmun tekeminen](#)

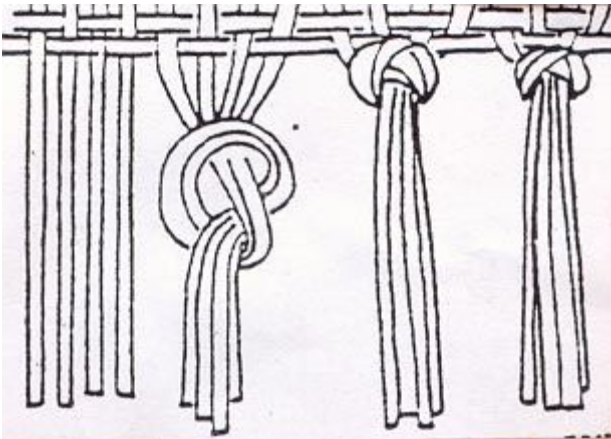
- Aloita kankurinsolmujen tekeminen työn vasemmasta reunasta: ota kanavanaulan, tms avulla solmua varten järjestyksessä aina seuraavat esim. 4 loimilankaa

- Kun olet tehnyt kankurinsolmuja n. työn puoleen väliin saakka, jatka solmimista työn oikeasta reunasta, koska jos loimilankojen lukumäärä ei mene tasan, eriparinen kankurinsolmu ei erotu niin selvästi työn keskeltä kuin reunasta
- Solmi työn toinen reuna samalla tavalla kankurinsolmuilla
- Kun olet tehnyt työsi molempiin reunoihin kankurinsolmut, tulee kaikki loimilangat päätellä vielä varsinaisilla päättelysolmuilla. Varsinaisen päättelyn voi tehdä esimerkiksi palmikoimalla loimilangat tai tekemällä työn reunaan hevosenhäntäsolmut 4-6 loimilangalla (ks. alla)

HEVOSENHÄNTÄSOLMUJEN TEKEMINEN

- Ota työn reunasta 4-6 loimilankaa yhtä hevosenhäntäsolmua varten ja tee solmu oheisen kuvan mukaisesti; siirrä solmu aina aivan työsi reunaan kanavanaulan, tms avulla

- Jatka solmujen tekemistä ottamalla työn reunasta solmua aina seuraavat 4, 5 tai 6 loimilankaa
- Kun olet tehnyt työsi molempiin reunoihin kankurinsolmut, tulee kaikki loimilangat päätellä vielä varsinaisilla päättelysolmuilla.
- Varsinaisen päättelyn voi tehdä esimerkiksi palmikoimalla loimilangat tai tekemällä työn reunaan hevosenhäntäsolmut 4-6 loimilangalla (ks. alla)
- Tee myös työn toiseen päähän hevosenhäntäsolmut samalla tavalla (tai joku muu päättely – miten mallisi vaatii)

LOIMILANKOJEN PÄÄTTELY PALMIKOIMALLA

Ota yhtä palmikkoa varten työn reunasta alkaen aina 3-6 loimilankaa (jokaista palmikkoa varten sama määrä)

- tee palmikko ja päättele se aina hevosenhäntäsolmulla (ks. yllä)
- päättele kaikki loimilangat näin järjestyksessä

LOIMILANKOJEN PUJOTTELU TAKAISIN TYÖN SISÄÄN

Mitä kaikkea kehyksellä voikaan kutoa? Vaikka mitä!

Tällä sivulla muutama vinkki ja ei muuta kuin ideoimaan lisää!

YKSI KANGAS – MONTA KÄYTTÖTAPAA: pöytätabletti, samettityyny, olkalaukku, pikkulaukku, ryijytyyny, kynäpenaali, pesusetti helmipoiminnalla...

Tekijä:
Virve Huovinen
SOKL 2005

Päivitys 5/2016
Punomon toimitus